Kruisweg 883, 2132 CA Hoofddorp, VERSIE 18-6-2026

Objectgegevens

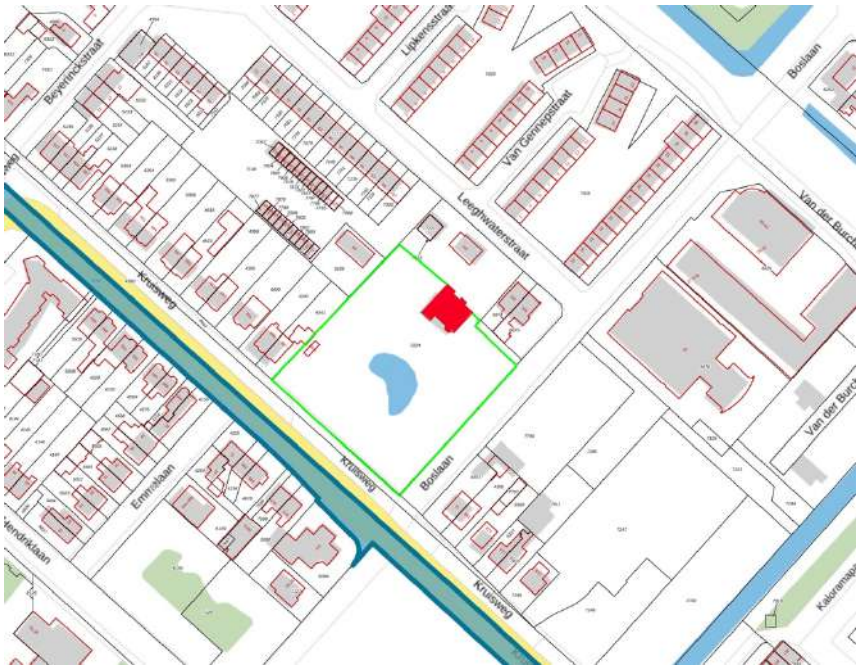
provincie:	Noord-Holland
gemeente:	Haarlemmermeer
naam object:	Burgemeesterswoning
plaatselijke aanduiding:	Kruisweg 883, 2132 CA Hoofddorp
kadastrale aanduiding:	gemeente: Haarlemmermeer| sectie: K | nummer: 7224
BAG ID nummer:	0394100000242690
architect:	J.F.R. Gevers
bouwjaar:	1910-1911
bouwstijl:	Traditionalisme met kenmerken van het rationalisme
oorspronkelijke functie:	woonhuis
huidige functie:	onderwijsfunctie/kinderopvang

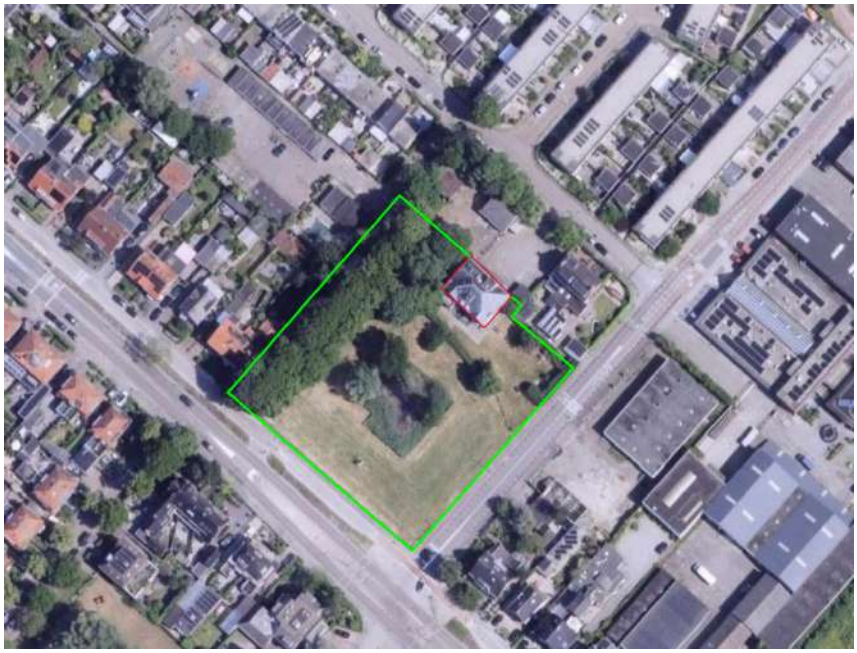

Afbeelding 1 en 2. Deel van de voorgevel gezien vanaf de Boslaan, en de achtergevel gezien vanuit de Leeghwaterstraat

Kadastrale kaart en situatie

Afbeelding 3. Kadastrale kaart met in rood de voormalige burgemeesterswoning en in groen de contour van het terrein dat onder de bescherming valt, 2025 (PDOK Viewer, bewerking door auteur)

Afbeelding 4. Luchtfoto van het perceel met in rood de voormalige burgemeesterswoning en in groen de contour van het terrein dat onder de bescherming valt, 2025 (Google Earth, bewerking door auteur)

Omvang van de bescherming

De bescherming betreft de voormalige BURGEMEESTERSWONING gelegen op een ‘terp’ (1), OPRIJLAAN, met gemetselde pilasters aan de Kruisweg, en geflankeerd door lantaarns en bomenrijen (2) en TUIN MET WEIDE aan de voorzijde van het perceel grenzend aan de Kruisweg (3). De bijgebouwen en de inrichting van het achtererf aan de zijde van de Leeghwaterstraat hebben geen monumentale waarde. De vijver op de weide is van relatief recente datum en heeft geen tuinhistorische waarde.

Beschrijving van de historische context

Cultuurhistorische context

De voormalige burgemeesterswoning werd in 1910-1911 gebouwd in opdracht van burgemeester Mr. Adriaan Slob (1876-1945). Slob was burgemeester van de gemeente Haarlemmermeer van 1908 tot 31 mei 1941 namens de Anti-Revolutionaire Partij. De ARP was een politieke partij op Protestants-Christelijke grondslag. De naam ‘antirevolutionair’ verwees hierbij naar het verwerpen van de ideeën van de Franse Revolutie. Adriaan Slob had op het moment dat hij het ambt op 27 oktober 1908 aanvaarde reeds een succesvolle carrière als advocaat en raadslid in Rotterdam achter de rug. Bij zijn aantreden in Haarlemmermeer was er voor de nieuwe burgemeester geen ambtswoning beschikbaar. Slob betrok samen met zijn vrouw Maria Hillegonda Paulina Veenendaal en hun vier kinderen om die reden een woonhuis aan het Raadhuisplein 5 in Heemstede, waar ook de eerste burgemeester nadat Haarlemmermeer een zelfstandige gemeente werd, M.S.P. (Matthijs) Pabst, had gewoond. Omdat dit geen ideale situatie was besloot Slob zelf een ambtswoning in de polder te laten bouwen. Rond 1910 kocht Slob net buiten het toenmalige Hoofddorp aan de Kruisweg een groot terrein van vijf hectare van de weduwe van Jacob Kort, woonachtig op Hoeve Eben-Haezer aan de Hoofdweg. De grond liep van de Kruisweg door tot aan de oude spoorlijn, het perceel had een diepte van ongeveer tweehonderd meter. Hier bouwde hij een statig pand met aan de voorzijde een weiland voor zijn paarden en naast de woning een boomgaard en een aanzienlijke groentetuin. Op 4 februari 1911 werd de nieuwe burgemeesterswoning opgeleverd en verhuisde Slob van Heemstede naar Hoofddorp.

Op het moment dat Slob in 1909 nog in Heemstede woonachtig was, vielen hem een aantal fraaie villa’s op die langs de net aangelegde Van Merlenlaan werden gebouwd. In het bijzonder één villa, aan de Van Merlenlaan 4,

trok hierbij zijn aandacht, die volgens de opzichter van het werk, Johan Frederik Roelof Gevers, was ontworpen door de bekende architect K.J.C. de Bazel. Slob gaf vervolgens aan Gevers de opdracht om voor hem een villa te ontwerpen in een gelijke stijl. Om Gevers in de buurt te houden werd hij door Slob aangesteld als tweede gemeentelijke bouwkundig opzichter, naast hoofdopzichter Rinck. Door de aanleg van de spoorlijn in 1912 werd verwacht dat er veel zou worden gebouwd in Haarlemmermeer, waardoor de aanstelling van een tweede opzichter gewenst was. Na het overlijden van Rinck in 1913 werd Gevers de hoofdopzichter van de gemeente Haarlemmermeer. Gevers woonde in Hoofddorp aan de Marktlaan 6 en deed al het bouwkundige werk voor de gemeente. Zo ontwierp hij uitbreidingsplannen voor verschillende dorpen in de Haarlemmermeer, was hij betrokken bij de verbouw van het oude Raadhuis (1915), legde hij rioleringssystemen aan, ontwierp het gebouw van de Christelijke Landbouwschool (1921) en verschillende andere scholen, en de Manege van Hoofddorp (1931). Ook was hij opzichter bij de aanleg van het Wandelbos (1937) en enige tijd commandant van de brandweer. Hij hield kantoor in een klein gebouw naast het Raadhuis van de gemeente Haarlemmermeer aan de Hoofdvaart. Het ontwerp voor de nieuwe, voorname burgemeesterswoning werd in 1910 door Gevers gepresenteerd. Slob was enthousiast en kocht hierop het eerder genoemde terrein aan de Kruisweg. De tekeningen van de nieuwe burgemeesterswoning werden uitgewerkt door J.W. de Heij & Zn. Aannemer Barend Hage uit Haarlem bouwde vervolgens de nieuwe burgemeesterswoning voor een bedrag van f19.870,-. Het huis werd begin 1911 opgeleverd.

Afbeelding 5 en 6. Burgemeester Adriaan Slob in 1908 (links) en rechts op 2 november 1908 met zijn vrouw Maria Veenendaal en hun kinderen, bij de feestelijke inhuldiging van de nieuwe burgemeester in Hoofddorp (Joustra 2024 en 2025)

Architectuur- en kunsthistorische context

Gevers ontwierp de burgemeesterswoning in een traditionalistische stijl, die tegelijkertijd sterk is geinspireerd op de meer rationalistische stijl van De Bazel en de villa's die door hem werden gebouwd, onder andere aan de Van Merlenlaan in Heemstede. Kenmerkende elementen voor De Bazels villa's zijn de hoge kappen met brede dakoverstekken en karakteristieke dakkapellen, de ornamentele toepassing van metselwerkmotieven en plastische gevelelementen als loggia's, veranda's en terrassen. Deze elementen komen ook terug in het ontwerp van Gevers voor de burgemeesterswoning, bijvoorbeeld in het siermetselwerk in de geveltoppen, de hoog opgaande dakschilden met kleinere dwarskappen, de veranda, loggia en erker. Een traditioneler karakter hebben de overkragende houten goten gedragen door gesneden gootklossen, en de (oorspronkelijke) vensterinvullingen met glas-in-lood bovenlichten en luiken aan weerszijden van de vensters. De twee halfronde 'dakkapellen' die door de goot heen steken in de voorgevel verwijzen eveneens naar de chalet-architectuur zoals deze rond 1900 veelvuldig bij villa's en herenhuizen werd toegepast.

Afbeelding 7. Het door K.C.P. de Bazel gebouwde woonhuis aan de Van Merlenlaan 4 in Heemstede, 1909. Dit huis vormde voor Slob en Gevers een belangrijke inspiratie. Zo komen vensterindeling, overkragende daken, dakkapellen en erker in belangrijke mate overeen met het ontwerp van Gevers voor de burgemeesterswoning in Hoofddorp (https://hvhb.nl/cpt_erfgoed/van-merlenlaan-4-4a/)

Afbeelding 8. De geveltekeningen (blad 2) uit 1910 (bouwarchief gemeente Haarlemmermeer in Noord-Hollands Archief)

Bouwhistorische context

Zoals beschreven startte de bouw van de burgemeesterswoning in 1910 en werd het pand begin 1911 opgeleverd. Links van de woning, aan de zijde van het dorp, was een fraaie oprijlaan geflankeerd door bomen en ijzeren lantaarns met gemetselde pilasters met een hardstenen bekroning ter accentuering aan de straatzijde. Aan het eind van de oprijlaan bevond zich het koetshuis. Hoe dit koetshuis er precies uitzag is maar beperkt duidelijk. Er zijn alleen twee foto's van de voorgevel van het koetshuis bewaard gebleven (zie afbeelding 15 en 17). Hieruit blijkt dat het gemetselde gebouwtje een zadeldak had, met houten openslaande deuren op de begane grond geflankeerd door twee smalle schuiframen met roedenverdeling. In de geveltop bevond zich wat lijkt een houten luik met daarin gedeeltelijk een glasopening. De gevel wordt beëindigd door een eenvoudig houten boeideel. De burgemeesterswoning werd gebouwd op een rechthoekig grondplan, met twee bouwlagen en een kelder, onder zolderverdieping met een samengesteld schilddak. Dit schilddak bestond uit een hoog opgaand schilddak met aan de voorzijde twee lagere dwarskappen, en een dwarskap aan de linkerzijgevel. In het voordakvlak ter hoogte van de vliering bevond zich een hooggeplaatste dakkapel met steekkapje. Aan de voorzijde bevond zich een overdekt terras en een erker, op de eerste verdieping aan de achtergevel op de hoek met de rechterzijgevel bevond zich een loggia. De gevels werden opgetrokken in roodbruin metselwerk, met siermetselwerk in de geveltoppen en een gemetselde plint in een iets donkerdere kleur. In de voorgevel bevonden zich op de begane grond openslaande deuren, die, net als de vensters, bovenlichten kregen die werden ingezet met glas-in-lood en werden geflankeerd door houten luiken met een paneelindeling. Boven de vensters en openslaande deuren bevonden zich strekse bogen. Het balkon op de veranda, het kleine balkon op de erker, en in de achtergevel de loggia, werden uitgevoerd met siersmeedijzeren hekwerken. De achtergevel werd geleed door een risalerend centraal deel waarin het hoofdtrappenhuis was opgenomen, met enkele grote glas-in-lood-vensters. Hier bevond zich op de begane grond een dienstentree, bereikbaar via een gemetselde trap, vanwege het lager liggende maaiveld: de kelder bevond zich feitelijk op het niveau van het maaiveld, waardoor de woning zich op een kunstmatige 'terp' bevond. Het huis werd gefundeerd op een twintig centimeter dikke betonnen plaat, die de vloer vormt van de kelder, waartegen aan de voor- en zijkanten aarde is opgeworpen: de kelder is dus niet ingegraven.

In de kelder was vroeger een wasruimte, een speelruimte, de wijnkelder, provisieruimte en een woonplek voor de koetsier. Ook stonden hier twee cv-ketels, die met cokes werden gestookt. In de linkerzijgevel (noordwestgevel) bevond zich de entree tot de woning. Deze werd bereikt via een brede trap. Naast de grote voordeur hing een trekbel. Deze trekbel is later door Wouter Slob, de zoon van de burgemeester, meegenomen naar de 'Witte Boerderij' aan de Hoofdvaart, waar het nog steeds dienst doet. De gasten werden ontvangen in de vestibule. Daarachter was een ruime gang met links de wachtkamer, tevens garderobe. Via de gang kon de centrale hal worden betreden, waaraan de werkkamer van de burgemeester grensde met daarachter een boekenkamer, de woonkamer en de salon. De salon was luxueus ingericht, compleet met schouw maar zonder rookkanaal, want het huis was aangesloten op centrale verwarming, met twee cokes-ketels in de kelder voor het stoken van de installatie. Door de ligging op de 'terp' hadden de bewoners vanaf de brede veranda aan de voorzijde van het pand een fraai uitzicht over de Kruisweg en het even verderop gelegen Hoofddorp, en op de boomgaard, moestuin en Slob's paarden die gestald werden in het weilandje voor het huis. Aan de achterzijde van het woonhuis waren de keuken en bijkeuken met toegang voor het personeel en leveranciers. In de keuken bevond zich een schouw met schoorsteenkanaal, met een ingemetseld tegeltableau met daarop de tekst: 'Eigen keuken, eigen haard. Grote schatten zijt gij waard'. Volgens Wouter Slob is het tegeltableau bij vertrek van de burgemeester verwijderd en opnieuw ingemetseld in de woonboerderij van het echtpaar R. den Daas-Slob aan de Aalsmeerderweg in Rijsenhout. Op de verdieping bevonden zich verschillende slaap- en logeerkamers en een badkamer, met op de hoek van de achtergevel en de rechterzijgevel een grote loggia. De zolder was niet van een indeling voorzien. Het gezin had enkele dienstboden en een kinderjuffrouw voor hun vier kinderen. Vermoedelijk sliepen zij op zolder. De koetsier had een slaapvertrek in de kelder, zodat hij gemakkelijk in en uit kon. Een aansluiting op de collectieve waterleiding was er bij oplevering nog niet. Er stond wel een groot waterreservoir op zolder, zodat overal water uit de kranen kwam. Dit waterreservoir werd elke ochtend door de koetsier met een pomp gevuld vanuit een waterput bij de voordeur.

Slob's zoon Wouter schreef enkele in de jaren '70 en '90 enkele artikelen in de *Hoofddorpse Courant* waarin hij het (leven in) het huis beschreef:

Het huis was heel erg groot. Zo uiterlijk te zien staat het op een terp maar dat is niet zo. Slechts aan drie kanten is er een aarden hoogte omheen opgeworpen. Het huis staat gewoon op het maaiveld, niet onderheid maar op een betonplaat. 'Vóór het huis lag een groot weiland en er achter eerst een stukje jong bos en verder - tot aan de spoorlijn – bouwland (..). Op het weiland trainde mijn vader en de koetsier (..) de paarden (..). Midden in het weiland was een soort perk met één of meer bomen er in en daarin heeft vader nog eens een konijnenberg aangelegd(…). De studeerkamer van vader keek aan de voorkant uit over de weide en aan de zijkant over tuin en boomgaard. Vader kon op die manier een oogje in het zeil houden. Als hij vreemde katten zag schoof hij het grote raam omhoog, greep het oude dubbelloops 'ganzenroer' en loste een paar schoten in de lucht.[1]

Overal in het huis lag linoleum, behalve in de salon. Daar lag een lichtgrijs vast vloerkleed. Wouter Slob schreef hierover:

Erg besmettelijk dus, maar dat was niet zo erg, want de salon werd zelden gebruikt. De studeerkamer van mijn vader had een prachtig dik gebloemd vloerkleed, ik meen tweedehands gekocht, want zulke tapijten waren erg duur. In vaders werkkamer stonden twee manshoge brandkasten (..). Er stond natuurlijk een schrijfbureau en een huisorgel, waarop mijn moeder soms speelde. (..). Naast de studeerkamer was een zg. boekenkamer, tevens ontbijtkamer. In dat vertrek stonden twee zeer grote, beide wanden bedekkende, boekenkasten.[2]

Over de eerste verdieping van het huis schreef Wouter Slob:

De tweede[3] *verdieping bevatte een grote slaapkamer voor mijn ouders, twee slaapkamers voor de kinderen, een grote logeerkamer, een kleine logeerkamer, waar meestal een gedienstige huisde, nog zo'n kamertje en 'de' badkamer, waar geen bad in stond, omdat het onmogelijk was zoveel kostelijk regenwater te gebruiken voor een ligbad. (..). Er was een ruime gang tussen die vertrekken en daar had vader ringen laten aanbrengen, waaraan hij gymnastische oefeningen uitvoerde*.[4]

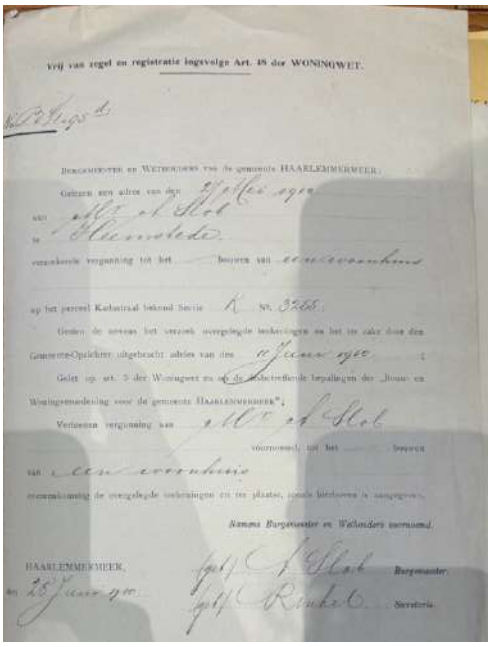
Het huis kende tegelijkertijd verschillende bouwkundige problemen. Zo verzakte en scheurde al snel na oplevering van de woning de betonplaat waarop het huis rustte, waardoor er ook in het gebouw scheuren ontstonden en lekkage optrad.

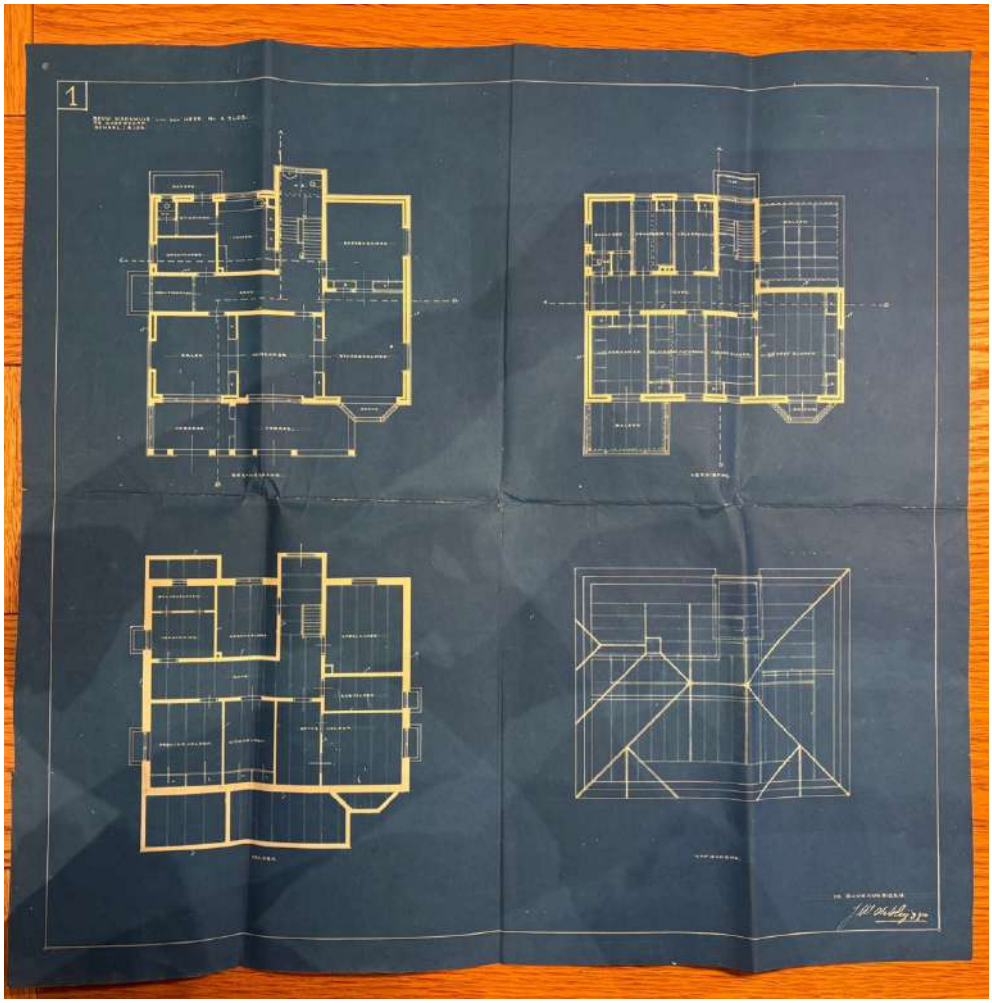
Afbeelding 9 en 10. In het midden zit burgemeester Slob met links zijn vrouw en rechts gemeente-opzichter Gevers, 1923 (Noord-Hollands Archief)

[1] Joustra 2024.
[2] Joustra 2024.
[3] Slob telde de kelder als de begane grond, hier wordt de eerste verdieping bedoeld.
[4] Joustra 2024.

Vrij van zegel en registratie ingevolge Art. 18 der WONINGWET.

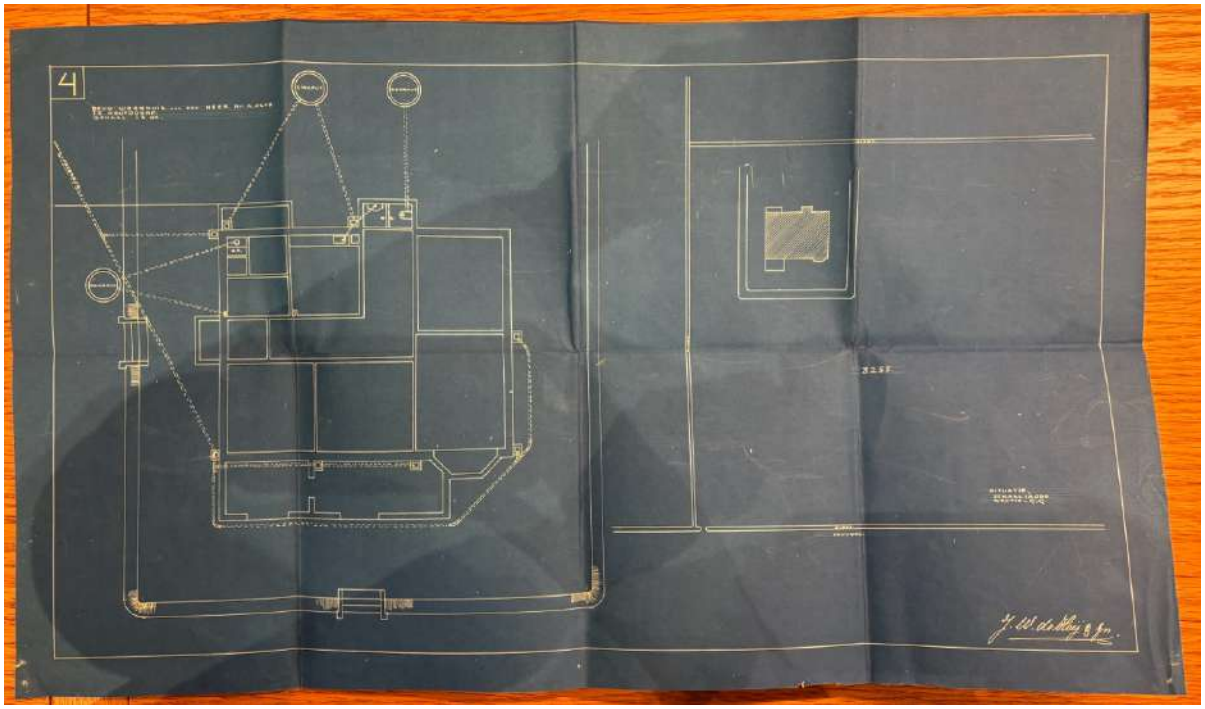
Afbeelding 11. De bouwvergunning voor het woonhuis van Slob werd door hemzelf als burgemeester van Haarlemmermeer ondertekend op 11 juni 1910 (bouwarchief gemeente Haarlemmermeer in Noord-Hollands Archief)

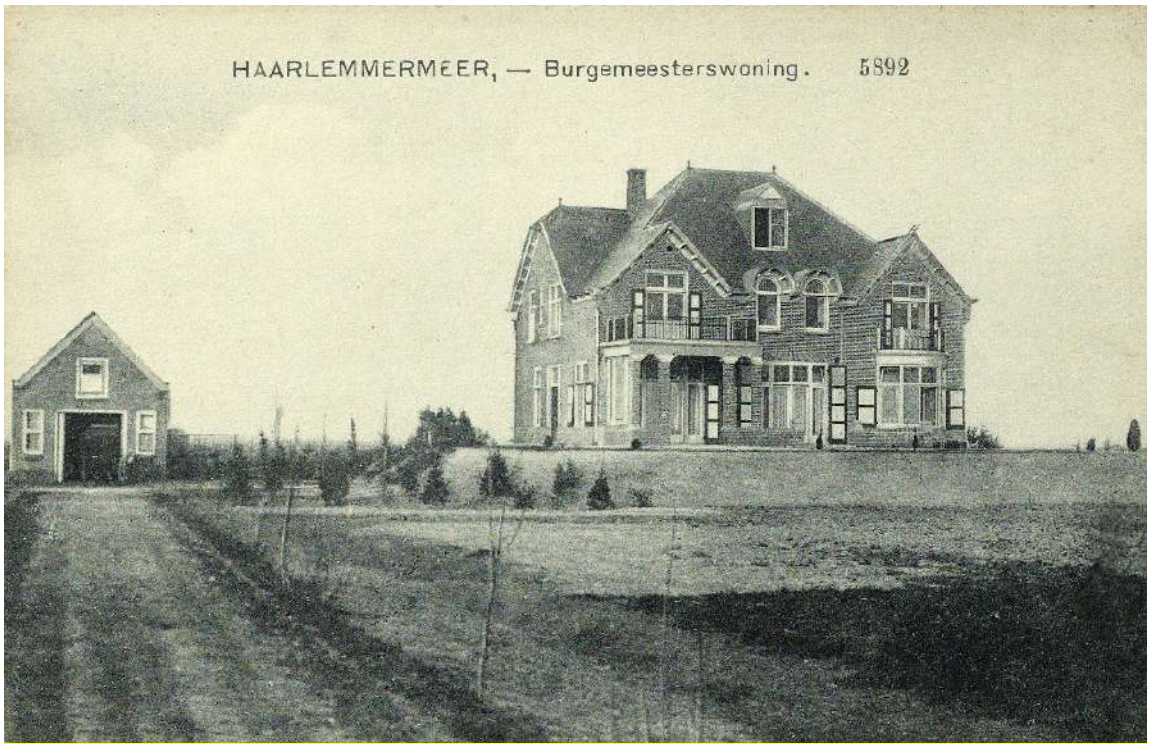
Afbeelding 12. Plattegronden van de begane grond, verdieping, kelder en het kapschema (blad 1) uit 1910 (bouwarchief gemeente Haarlemmermeer in Noord-Hollands Archief)

Afbeelding 13. Doorsneden (blad 3) uit 1910 (bouwarchief gemeente Haarlemmermeer in Noord-Hollands Archief)

Afbeelding 14. Situatie en riolering (blad 4) uit 1910 (bouwarchief gemeente Haarlemmermeer in Noord-Hollands Archief)

Afbeelding 15. De voormalige burgemeesterswoning kort na oplevering in 1911, met links van het woonhuis het koetshuis (Noord-Hollands Archief)

Afbeelding 16. De voormalige burgemeesterswoning kort na oplevering in 1911 (Noord-Hollands Archief)

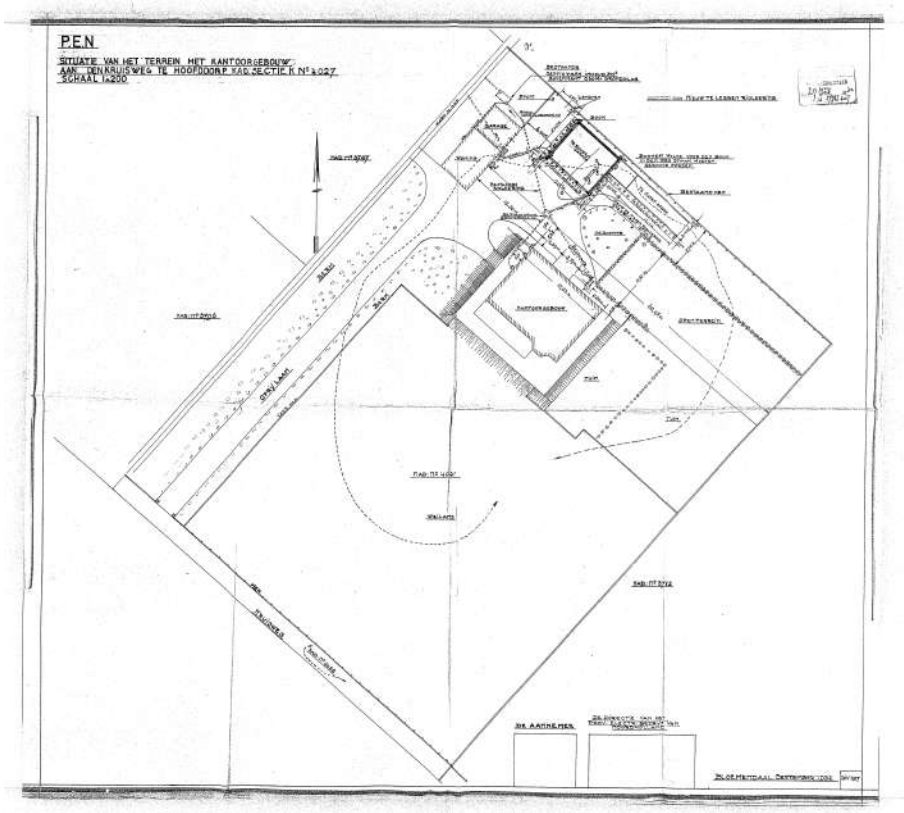

Afbeelding 17. De voormalige burgemeesterswoning rond 1915 (Noord-Hollands Archief)

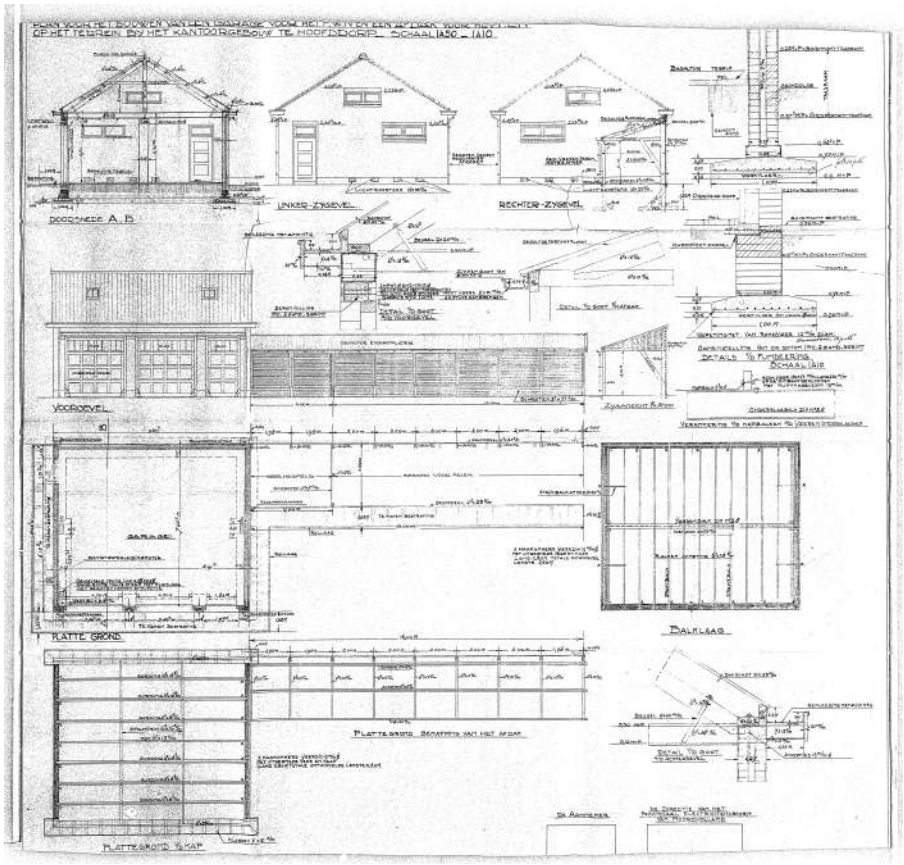
Wijzigingen aan het pand en het perceel

Burgemeester Slob en zijn gezin bewoonden het woonhuis uiteindelijk nog geen tien jaar. Het huis werd hem te kostbaar aan onderhoud en personeel en bovendien had hij acute geldnood, mogelijk door verkeerde beleggingen. In 1921 werd de burgemeesterswoning verkocht aan het Provinciaal Elektriciteitsbedrijf Noord-Holland (PEN). Slob en zijn gezin verhuisden naar een veel kleinere woning aan de Julianalaan in Hoofddorp, een woning die oorspronkelijk bedoeld was voor de directeur van het elektriciteitsbedrijf, eveneens ontworpen door Gevers. Hoewel de nieuwe woning Slob niet goed beviel, omdat het te klein was en niet de werkruimte had die hij nodig had, zou hij er uiteindelijk jarenlang blijven wonen. De PEN vestigde een administratiekantoor in de voormalige burgemeesterswoning. De PEN had zojuist de gehele Haarlemmermeerpolder van elektriciteit voorzien en had behoefte aan een kantoorgebouw om de benodigde administratie hiervoor te voeren. In 1927 werd het eigendom van het pand overgenomen door de provincie Noord-Holland. Later nam ook het Provinciale Waterleidingsbedrijf Noord-Holland (PWN) zijn intrek in het gebouw. In 1962 vertrok PWN uit het pand, en in 1997 het PEN.

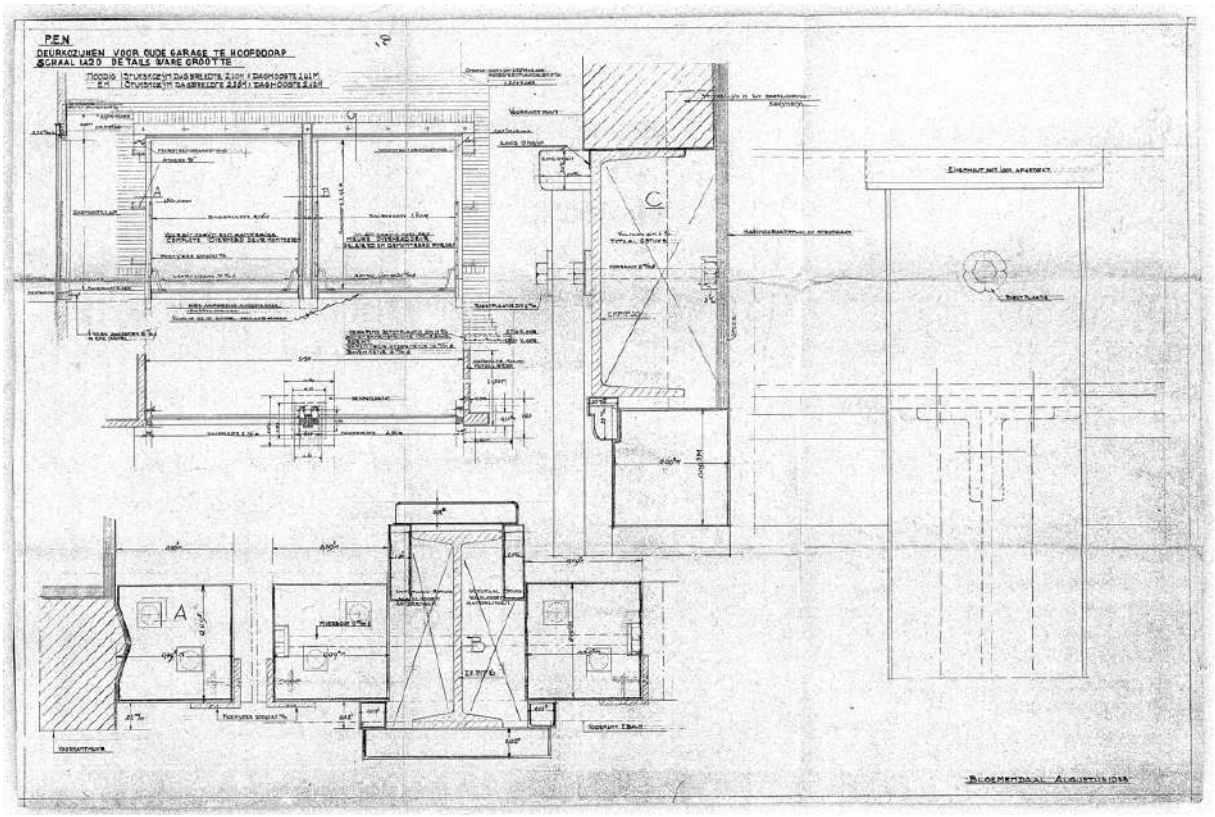
In 1932 of 1935 werd achter het pand een garage met afdak gerealiseerd. Er is een tekening uit 1932 bewaard gebleven die laat zien hoe het terrein op dat moment was ingericht, met een oprijlaan met aan beide zijden een berm, een weiland aan de zijde van de Kruisweg, een tuin aan de zuidoostzijde van het pand, een open terrein op de noordoosthoek van het perceel, en in de noordelijke hoek het voormalige koetshuis met woning en garage, enkele bomen en de nieuw te bouwen garage met ernaast het afdak. In 1933 werd het bestaande koetshuis, inmiddels aangeduid als garage, aangepast, waarbij de garagedeuren werden vernieuwd.

Afbeelding 18. Tekening van het perceel uit 1932 n.a.v. de bouw van de garage met afdak (Noord-Hollands Archief)

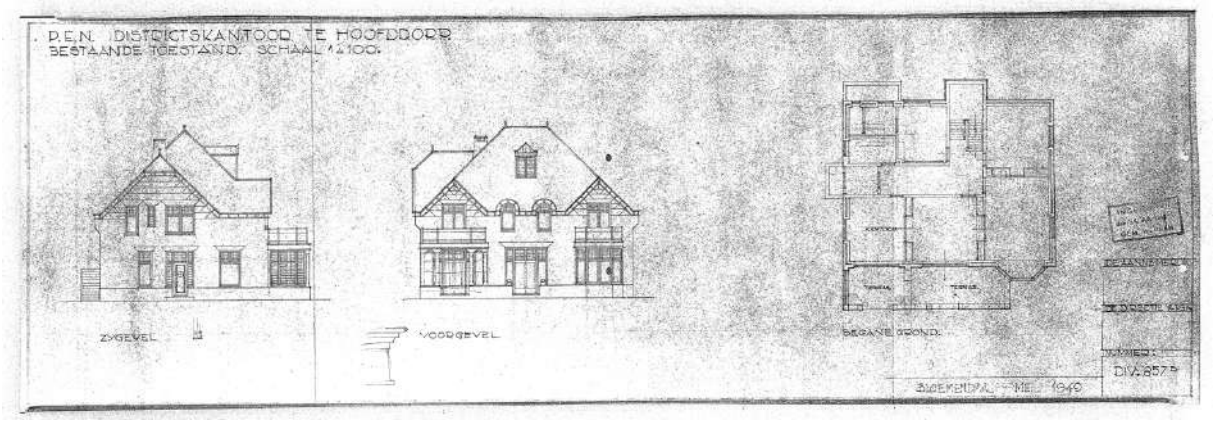

Afbeelding 19. Bouwtekening van de garage met afdak, 1932 (Noord-Hollands Archief)

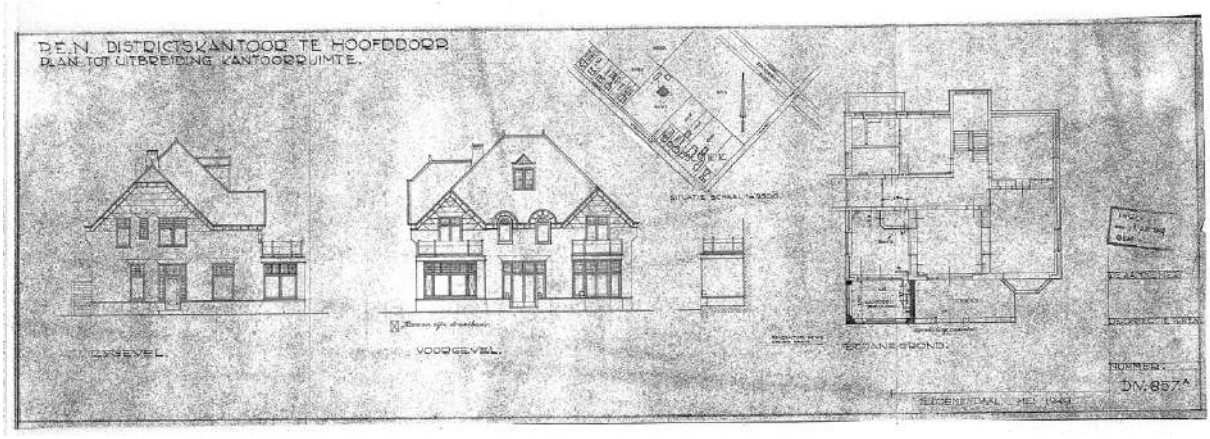

Afbeelding 20. Bouwtekening voor het wijzigen van de garagedeuren van het oude koetshuis, 1933 (Noord-Hollands Archief)

In 1949 werd door het PEN een vergunning ingediend voor ‘het verbouwen van het districtskantoor’ waarbij een deel van de veranda op de begane grond van de voormalige burgemeesterswoning werd dichtgezet en verbouwd tot ‘kantoorlokaal’ voor de technische dienst van het PEN.

Afbeelding 21. De bestaande situatie van het pand (alleen de begane grond, de noordwestgevel en de zuidwestgevel zijn getekend), 1949 (Noord-Hollands Archief)

Afbeelding 22. Bouwtekening voor het dichtzetten van de veranda aan de achterzijde (zuidwestzijde) van het pand, 1949 (Noord-Hollands Archief)

Van de ingrepen die na 1949 plaatsvonden zijn geen bouwtekeningen bewaard gebleven. In 1960 waren zowel het koetshuis als de rond 1932 gebouwde garage nog aanwezig. Vanaf de jaren ‘60 vonden verschillende wijzigingen plaats aan het pand, zoals het wijzigen van de dakkapel aan de voorzijde van het pand van een steekkapje naar een plat dak. De loggia in de achtergevel op de eerste verdieping werd na 1985 dichtgezet. In de achtergevel werden mogelijk tegelijkertijd twee dakkapellen toegevoegd. De luiken waren in ieder geval in de voorgevel verdwenen op foto’s uit 1985. Deze zijn echter weer zichtbaar op foto’s gemaakt in 2000. Op enig moment verdween het glas-in-lood deels uit de bovenlichten en uit de grote vensters in de achtergevel ter plaatse van het trappenhuis. In het interieur werden met name verschillende doorbraken gemaakt tussen de vertrekken onderling, waarbij de gangzones intact bleven. In 1991 werd het oorspronkelijke koetshuis gesloopt en vervangen door een nieuw bijgebouw. Aan de voorzijde graasden lange tijd bokjes in de weide, ook na het vertrek van de burgemeesters waren hier dus nog lange tijd dieren aanwezig. Vanaf 1997 werd de voormalige beheerderswoning verhuurd aan een opleidingsinstituut voor verkeersvliegers. Vanaf 2000 werd het pand gebruikt door een beleggingsmaatschappij die zich richtte op bomenteelt. In deze periode werd de vijver aangelegd achter het pand. In 2009 werd het pand verbouwd tot kinderdagverblijf. Mogelijk zijn hierbij opnieuw enkele doorbraken gemaakt tussen vertrekken. Ook werden verschillende sanitaire ruimtes en pantry’s aangebracht. Vanaf begin 2026 staat het pand leeg.

Afbeelding 23. De voormalige burgemeesterswoning in de tijd van de PEN, 1985. Hier zijn de luiken verdwenen. Deze zijn echter weer zichtbaar op een foto uit 2000. Het terras op de eerste verdieping op de hoek van de achtergevel en rechterzijgevel is op dit moment al bebouwd (Noord-Hollands Archief)

Afbeelding 24. De achtergevel van het pand in 1985. De loggia op de verdieping is hier al dichtgezet, de twee dakkapellen zijn nog niet aanwezig. De houten dienstingang is nog niet vervangen door een glazen deur (Noord-Hollands Archief)

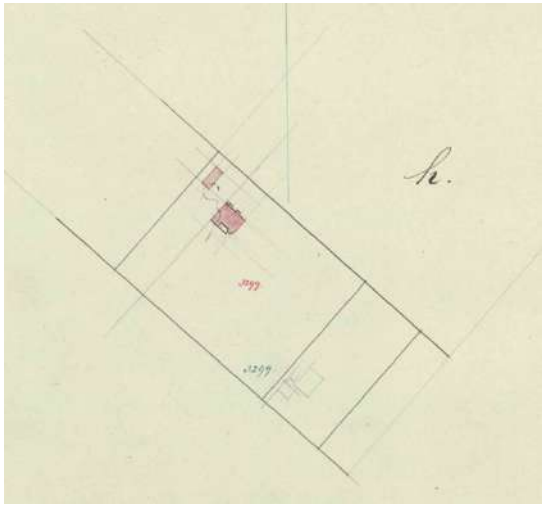

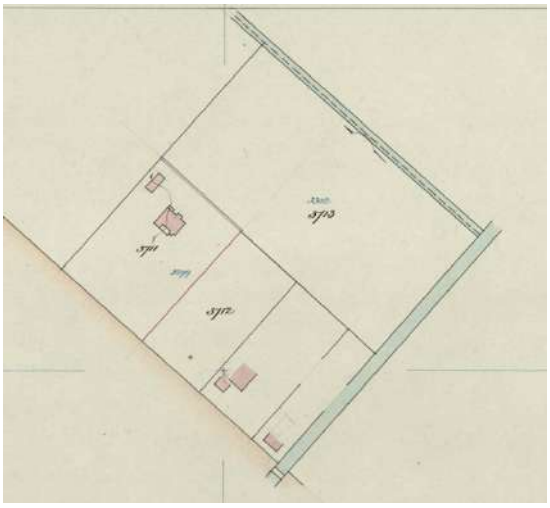
Afbeelding 25 en 26. De voormalige burgemeesterswoning in 2000, met de vijver (Joustra 2024)

Beschrijving ruimtelijke context en omgeving van het monument

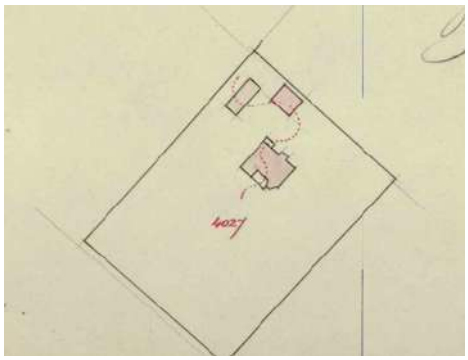
Ligging en stedenbouwkundige context

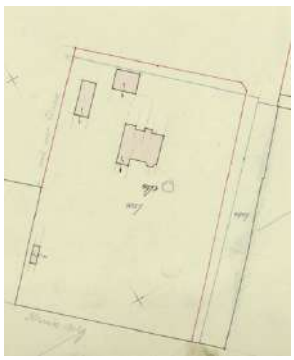
De voormalige burgemeesterswoning werd in 1910-1911 gebouwd aan de Kruisweg bij de Boslaan, net buiten het toenmalige Hoofddorp. Aan de noordzijde van de Kruisweg waren op dat moment reeds enkele (winkel)panden gebouwd, maar de bebouwing eindigde op dat moment iets ten zuiden van de huidige Nieuweweg. De Kruisweg was op dat moment niet meer dan een grindpad, met in het midden een smal spoor van klinkers voor de paarden. Daarachter lag het open polderlandschap waar bieten werden geteeld, met in de verte zicht op de Geniedijk. De woning werd op enige afstand van de weg geplaatst. In 1912, dus vlak na de bouw van het woonhuis, kocht de gemeente een stuk grond achter de Kruisweg ten oosten van de Hoofdweg. Het drie hectare grote terrein was bedoeld om de Parklaan aan te leggen en 22 dubbele arbeiderswoningen te bouwen. In 1913 werd aan het eind van de Parklaan opnieuw een strook grond gekocht waarop dwars op de Parklaan een nieuwe weg werd aangelegd. Deze Nieuweweg vormde op dat moment de oostelijke afsluiting van Hoofddorp. Voor het land ten oosten van de Nieuweweg tot aan de burgemeesterswoning had Adriaan Slob het idee opgevat om een park aan te leggen, maar dit park is er nooit gekomen (wel werd er in 1937 een Wandelbos, nu Stadspark aangelegd aan de andere kant van de Kruisweg, even verderop). In de jaren ’30 werden hier woningen gebouwd.

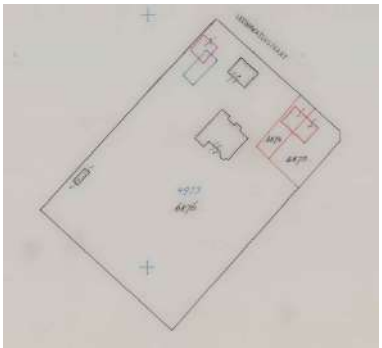

Afbeelding 27 en 28. Uitsnede uit de kadastrale hulpkaart van 1912, met het woonhuis en even ten noorden ervan het koetshuis. Na de verkoop van het huis in 1921 wordt een deel van het perceel ten zuidoosten van het woonhuis in 1923 afgesplitst. (Archiefviewer Kadaster)

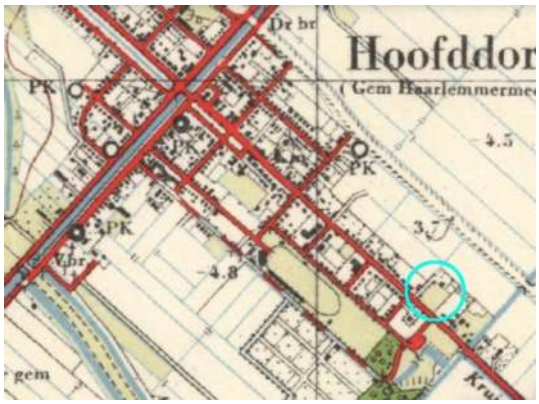

Afbeelding 29 t/m 31. In 1932 of 1935 werd er achter de woning een garage met afdak gerealiseerd (links). In 1960 (midden) zijn deze nog aanwezig. In 1991 (rechts) is het koetshuis vervangen door een nieuw bijgebouw, en zijn op de hoek van de Boslaan en de Leeghwaterstraat twee kleine percelen afgesplitst (Archiefviewer Kadaster)

Afbeelding 32 en 33. Topografische kaart met in rood het perceel met de burgemeesterswoning en het koetshuis, rond resp. 1911 en omstreeks 1950 (TopoTijdreis, bewerking door auteur)

Directe omgeving

De ingang tot het perceel bevindt zich in de huidige situatie aan de achterzijde van het pand aan de Leeghwaterstraat, enigszins verscholen achter hoogopgaande beplanting en bomen, en omheind door een eenvoudig laag gaashekwerk. Dit deel van het perceel is grotendeels bestraat met klinkerbestrating. De Leeghwaterstraat zelf kenmerkt zich door dwarsstraten met eenvoudige rijbebouwing van twee bouwlagen met een plat dak uit de jaren ’60-’70, en heeft daarmee een heel ander karakter. In dezelfde periode werden op de hoek van de Leeghwaterstraat en de Boslaan enkele percelen afgescheiden voor de bouw van twee eengezinswoningen. Langs de Kruisweg en de Boslaan is het perceel nog grotendeels open, door een laag staalmathekwerk afgescheiden van de openbare weg. Hier is het perceel grotendeels ingezaaid met gras. De vijver, aangelegd rond 2000, is vanwege de veiligheid van de kinderen omheind door een houten hekwerk. Rond de vijver bevindt zich hoger opgaand gras en riet. De voormalige oprijlaan aan de linkerzijde van het perceel (gezien vanaf de Kruisweg) lijkt niet meer te worden gebruikt. Deze wordt begeleid door een dubbele bomenrij. De oprijlaan wordt gemarkeerd door twee gemetselde pilasters met een hardstenen deksteen. Rond het huis zijn enkele struiken geplaatst.

Indirecte omgeving

Het perceel is gelegen op de kruising van de Boslaan en de Kruisweg. Opvallend is dat ondanks de grote groei van Hoofddorp in de twintigste eeuw het perceel van de burgemeesterswoning aan de voorzijde, grenzend aan de Kruisweg, open en groen is gebleven. Hierdoor vormt het perceel een markant punt bij de entree van Hoofddorp vanaf de richting rijksweg A4.

Beschrijving van het exterieur

Exterieur

De burgemeesterswoning is gebouwd op een rechthoekig grondplan, met twee bouwlagen met kelder, onder zolderverdieping met een samengesteld schilddak bestaande uit een hoog opgaand schilddak met aan de voorzijde twee lagere dwarskappen, en een dwarskap aan de linkerzijgevel. De gevels zijn uitgevoerd in roodbruin metselwerk met een donkerbruine gemetselde plint. Aan de voorzijde bevindt zich op de begane grond de veranda uit de bouwtijd die in 1949 is dichtgezet met puien in de voor- en linkerzijgevel en metselwerk in de rechterzijgevel, met hiernaast een pui met openslaande deuren naar de tuin en vervolgens een driezijdige erker uit de bouwtijd. In de bovenlichten van de deuren en vensters is waarschijnlijk een deel van het oorspronkelijke glas nog aanwezig. Zowel op de voormalige veranda als de erker is een balkon aangebracht, met een siersmeedijzeren hekwerk uit de bouwtijd. De vensters en openslaande deuren op de verdieping stammen waarschijnlijk nog uit de bouwtijd, mogelijk is het glas-in-lood op enkele plaatsen vervangen, maar dit is vanaf de openbare weg niet goed zichtbaar. Boven de vensters (ook in de andere gevels) bevinden zich strekse bogen in het metselwerk. De luiken zijn mogelijk (deels) vervangen maar komen in vorm overeen met de oorspronkelijke luiken. De twee topgevels hebben brede overstekende dakranden afgewerkt

met lijstwerk die worden gedragen door gesneden houten klossen. Hiertussen steken twee met een halfrond dak beëindigde ‘dakkapellen’ door de gootlijst. Deze dakkapellen zijn afgedekt met zink, en hebben net als het hoofddak een overkragende daklijst met klossen. Het dak is gedekt met leien, de nokken zijn bekleed met zink, met zinken pirons op de nok van het hoogste dak. De grote dakkapel in het voordakvlak stamt in opzet uit de bouwtijd, maar het kleine steekkapje dat de dakkapel oorspronkelijk beëindigde is vervangen door een plat dak. In de linkerzijgevel bevindt zich de hoofdentree tot de woning. Deze is vanaf de openbare weg door afstand en het groen niet zichtbaar. Op een foto uit 2024 (helaas alleen beschikbaar in een laagwaardige kwaliteit) is te zien dat de oorspronkelijke entreepui met zij- en bovenlichten voorzien van smeedijzeren traliewerk nog aanwezig is, en wat lijkt de oorspronkelijke vensters en luiken. Alleen ter plaatse van de voormalige veranda zijn relatief recent nieuw puien geplaatst. Ook de linkerzijgevel is voorzien van een breed dakoverstek met daklijst en gedragen door houten klossen. Op de foto is daarnaast goed te zien dat de plint in een afwijkende kleur baksteen is gemetseld. Dit is waarschijnlijk ook in de andere gevels het geval. De rechterzijgevel stamt nog grotendeels uit de bouwtijd, met twee venster met dubbel bovenlicht met glas-in-lood en luiken op de begane grond, en een kleine dakkapel die door de daklijst heen steekt. Een uitzondering vormt de na 1985 dichtgezette loggia op de eerste verdieping, die is dichtgezet met houten delen en puien. In het rechterdakvlak zijn relatief recent enkele dakramen aangebracht. Ook de achtergevel stamt nog grotendeels uit de bouwtijd. Wel is de houten deur van de voormalige dienstingang op de begane grond vervangen door een glazen deur. Ook is te zien dat de loggia is dichtgezet met houten puien. Twee eenvoudige dakkapellen zijn na 1985 toegevoegd in het achterdakvlak. Ter plaatse van het hoofdtrappenhuis verdween op enig moment het glas-in-lood.

Afbeelding 34. De voorgevel met het ervoor gelegen weiland gezien vanaf de Kruisweg. Achter het groene hekwerk de rond 2000 aangebrachte vijver, 2025

Afbeelding 35. Deel van de voorgevel gezien vanaf de Boslaan, 2025

Afbeelding 36 en 37. De voorgevel met het terras en de dichtgezette veranda in 2026

Afbeelding 38 en 39. De oprijlaan, met aan beide zijde van de oprijlaan gemetselde pilasters met hardstenen beëindiging, die ook terugkomen bij het terras aan de voorgevel, 2025. Ook links onder de klimop is de pilaster nog aanwezig. De oprijlaan wordt geflankeerd door lantaarns uit de bouwtijd van het landhuis

Afbeelding 40. De linkerzijgevel vanaf het eind van de oprijlaan

Afbeelding 41. De voorgevel en linkerzijgevel vanuit de tuin

Afbeelding 42. De rechterzijgevel gezien vanuit de tuin, met goed zichtbaar de terp

Afbeelding 43. De achtergevel gezien vanaf de Leeghwaterstraat, 2025

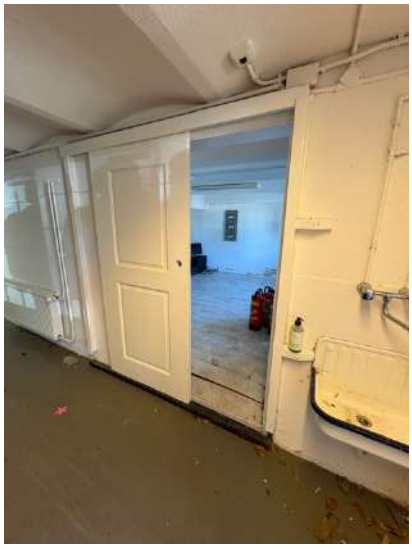

Afbeelding 44 en 45. De achtergevel gezien vanaf het terrein en het bijgebouw uit de jaren ’30

Beschrijving van het interieur

In het interieur is de hoofdopzet van de plattegronden op alle verdiepingen nog intact in de vorm van een gangzone met daar aan grenzend de verschillende vertrekken. Tussen veel van de vertrekken, met name op de begane grond en eerste verdieping, zijn echter grote doorbraken gemaakt. Ook zijn op verschillende plekken nieuwe ruimtes ingebouwd, zoals toiletgroepen en pantry’s. In de vestibule bevindt zich onder het tapijt nog de oorspronkelijke vloer van hardgebakken vloertegels in een geometrisch, veelkleurig patroon. Mogelijk bevinden zich ook elders nog onder de moderne vloerafwerkingen vloeren uit de bouwtijd. In de gangen zijn nog profiellijsten zichtbaar die waarschijnlijk behoorden tot de oorspronkelijke wandafwerking van de gangen. Op de beletage is daarnaast nog wandtegelwerk met figuratieve tegels aanwezig in en rond een toiletruimte tegen de achtergevel. Dit tegelwerk stamt eveneens nog uit de bouwtijd. Dit geldt ook voor een groot aantal binnendeurkozijnen met architraven en paneeldeuren (op alle verdiepingen), en een schuifdeur in de kelder. Op de verdiepingen lijken de plafonds te zijn vervangen, mogelijk rond de tijd dat de loggia in de achtergevel op

de verdieping werd dichtgezet. De huidige plafonds hebben enige ouderdom, en zijn eenvoudig gestuct met een omlopende plint. De trap met trappalen en balustrades zijn eveneens nog wel oorspronkelijk.

Afbeelding 46 en 47. Schuifdeur en ruimte in de kelder, met troggewelven op ijzeren liggers

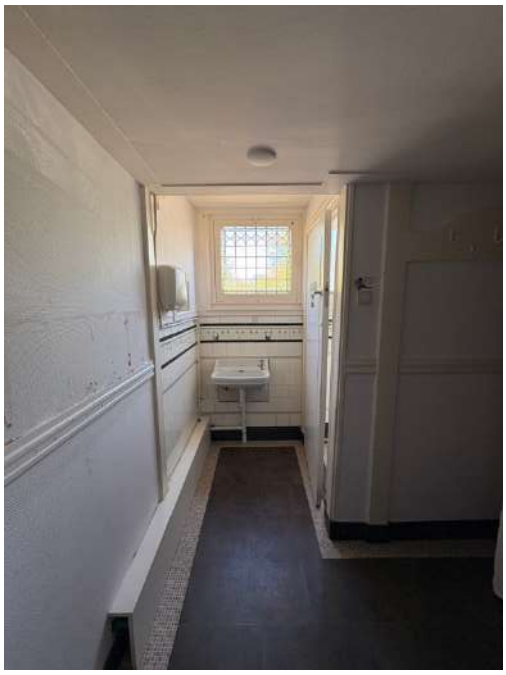

Afbeelding 48 en 49. Gang en ruimte in de kelder, met verschillende paneeldeuren uit de bouwtijd

Afbeelding 50 en 51. Ruimtes aan de voorzijde van de kelder, en nieuwe keuken aan de achterzijde van de kelder

Afbeelding 52 en 53. Kelderruimte onder het terras, en trap naar de beletage

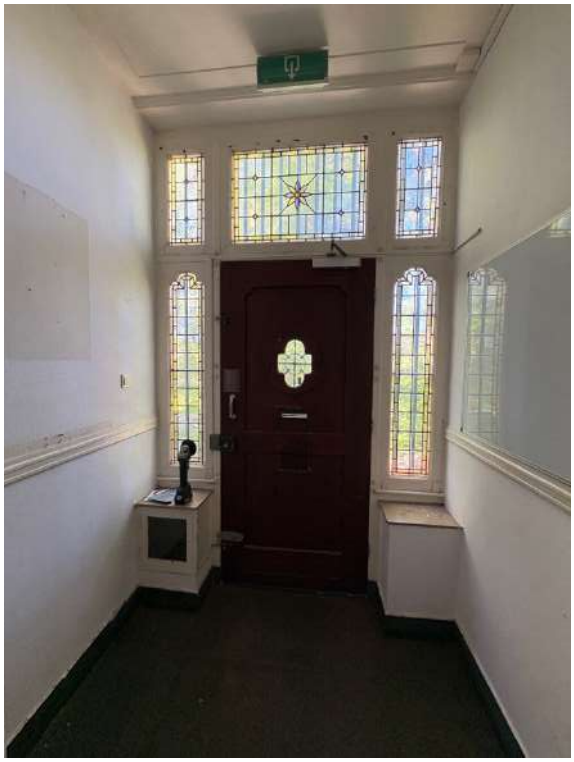

Afbeelding 54 en 55. Toilet en voorruimte op de beletage met glas-in-lood, vloer- en wandtegels uit de bouwtijd

Afbeelding 56 en 57. De gang op de bel-etage, met kozijnen, deuren, architraven en lijstwerk uit de bouwtijd

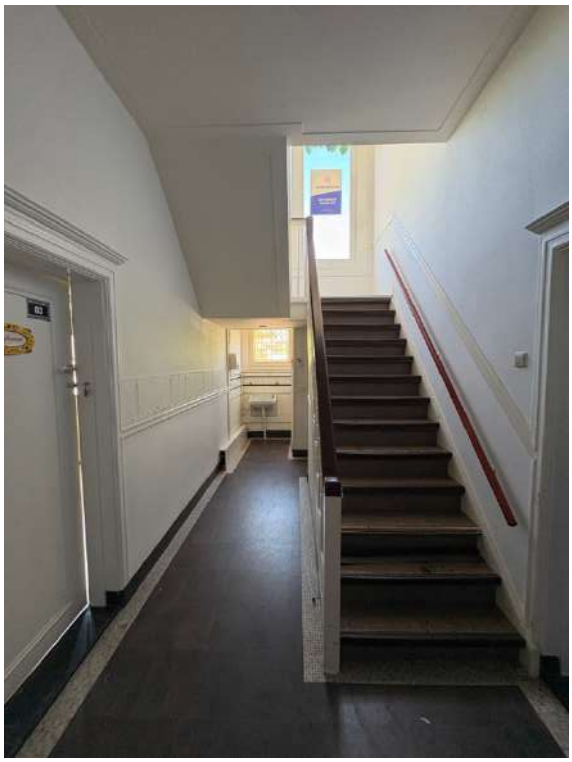

Afbeelding 58 en 59. De vestibule, met oorspronkelijke vloertegels onder het tapij

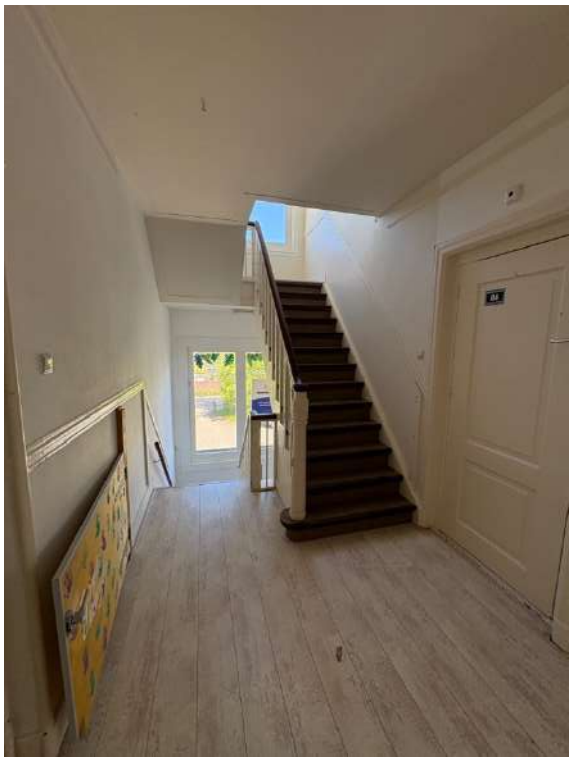

Afbeelding 60 en 61. Vestibule en voormalige, inmiddels met puien ingezette veranda

Afbeelding 62 en 63. Enkele opengebroken ruimtes op de bel-etages, met kasten en binnendeuren uit de bouwtijd

Afbeelding 64 en 65. Erker met glas-in-lood en trap naar de verdieping

Afbeelding 66 en 67. Gang en trap op de verdieping

Afbeelding 68 en 69. Vertrekken op de verdieping

Afbeelding 70 en 71. Vertrekken op de verdieping, rechts de dichtgezette loggia in de achtergevel

Afbeelding 72 en 73. De zolder met oorspronkelijke kapconstructie en afwerkingen van recente datum

Bijgebouwen

De bijgebouwen op het achtererf zijn van recentere datum, waaronder een garage uit de jaren ’30 die vervolgens is verbouwd. Deze behoren niet tot de aanwijzing.

Terrein

De groene weide aan de voorzijde van de voormalige burgemeesterswoning komt wat betreft inrichting nog in grote lijnen overeen met de groene weide waar burgemeester Slob vanaf 1911 zijn paarden liet grazen. Alleen de vijver werd rond 2000 toegevoegd. Ook de oprijlaan komt in verschijningsvorm nog overeen met de bouwtijd, met de oorspronkelijke gemetselde penanten ter markering van de inrit, de eveneens oorspronkelijke ijzeren verlichtingsarmaturen langs de oprijlaan, en de bomenrijen aan weerszijden van de oprijlaan. Langs de zijgevels zijn de tuinen groen ingericht. De (moes)tuin en boomgaard rond het woonhuis zoals die na de bouwtijd werden aangelegd zijn verdwenen. Inmiddels heeft het achterterrein een stenig karakter. Aan de Leeghwaterstraat is op enig moment in de laatste decennia van de twintigste eeuw een inrijpoort toegevoegd, waardoor de oprijlaan aan de Kruisweg haar functie verloor.

Waardering

Bij de waardering zijn de criteria gebruikt zoals beschreven in de standaard voor het waarderen van bouwkunst van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

De voormalige burgemeesterswoning met groene voortuin/weide en oprijlaan is voor de gemeente Haarlemmermeer van algemeen belang vanwege zijn schoonheid en cultuurhistorische waarde, te weten:

De voormalige burgemeesterswoning vertegenwoordigt **cultuurhistorische waarde** als voormalige woning van burgemeester Slob van de gemeente Haarlemmermeer, burgemeester tussen 1908 en 1941. De woning werd bovendien in opdracht van de burgemeester zelf gebouwd, en ontworpen door de toenmalige hoofdopzichter van de gemeente Haarlemmermeer, Gevers. Het statige karakter van het woonhuis benadrukt het belang van de bewoners binnen de gemeente.

De voormalige burgemeesterswoning vertegenwoordigt ondanks enkele aanpassingen aan de gevels zoals het dichtzetten van de veranda en loggia en het aanbrengen van twee dakkappelen in het achterdakvlak, **architectuurhistorische waarde** vanwege het zorgvuldige ontwerp van Gevers, dat in een rationeel-traditionalistische stijl werd gebouwd en was geinspireerd op de villa-ontwerpen door de bekende architect K.C.P. de Bazel. De inwendige hoofdstructuur en indeling zijn nog grotendeels intact, en in het interieur bevinden zich nog verschillende onderdelen uit de bouwtijd, waaronder tegelwerk, lijstwerk, glas-in-lood, trappen met trappalen en balustraden en binnendeuren met kozijnen en architraven.

Het statige woonhuis lag oorspronkelijk net buiten Hoofddorp, maar inmiddels op een markante, beeldbepalende positie binnen de stad aan de kruising van de Kruisweg en de Boslaan. De hoge ligging op een kunstmatige ‘terp’ (de kelder) draagt hier sterk aan bij. Bijzonder is dat het ruime terrein waarop de burgemeesterswoning oorspronkelijk lag aan de Kruisweg nog een open en groene weide is binnen het stadscentrum. Ook de oorspronkelijke oprijlaan is nog aanwezig, met verlichtingsarmaturen en bomenrijen uit de bouwtijd. De weide tussen het huis en de Kruisweg vertelt een belangrijk historisch verhaal. Zij getuigt onder meer van de situatie ten tijde van de aankoop van de grond door burgemeester Slob, toen dit deel van Hoofddorp nog onbebouwd en open was. Daarnaast fungeerde de weide als weiland voor paarden. Tevens had grond in die periode een belangrijke symbolische waarde: het bezit ervan stond voor welvaart en status. De weide droeg daarmee niet alleen functioneel, maar ook representatief bij aan de positie van de burgemeester, onder meer als uitzicht vanuit de woning. In bovengenoemde redenen vertegenwoordigen de burgemeesterswoning met het groene voorterrein en de oprijlaan met bomenrijen en verlichtingselementen **stedenbouwkundige waarde**. De vijver is relatief recent aangelegd en behoort niet tot het oorspronkelijke tuinontwerp.

De woning en de voorliggende weide vormen samen een **beeldbepalend ensemble** aan de Kruisweg en vertegenwoordigen een waardevol en herkenbaar stukje poldergeschiedenis. Voor omwonenden en passanten fungeert dit geheel bovendien als een belangrijk oriëntatiepunt. De terp en de oprijlaan zijn binnen deze erfinrichting aan te merken als onderdelen met een hoge monumentale waarde.

Kernwaarden met betrekking tot de groenaanleg/inrichting van het terrein zijn:

- De voormalige weide tussen de woning en de Kruisweg, als open en groene ruimte langs de Kruisweg. Het vrije zicht vanuit de voormalige burgemeesterswoning naar de Kruisweg en omgekeerd. Het feit dat deze ruimtelijke relatie tussen het pand en zijn directe omgeving behouden is gebleven binnen een inmiddels sterk verdicht stedelijk weefsel, maakt deze situatie bijzonder en van grote cultuurhistorische waarde;
- De beleefbaarheid van de ‘terp’ waarop de voormalige burgemeesterswoning is gelegen;
- De herkenbaarheid van de oprijlaan met bomenrijen en verlichtingsarmaturen uit de bouwtijd.

De voormalige burgemeesterswoning met het groene voorterrein en de oprijlaan zijn nog **grotendeels gaaf, en in hun verschijningsvorm zeer herkenbaar** als zijnde de voormalige burgemeesterswoning. De voormalige burgemeesterswoning is door zijn functie, typologie en ligging zeldzaam binnen de gemeente Haarlemmermeer.

Bronnen

Bij het opstellen van deze redengevende omschrijving zijn de volgende bronnen gebruikt:

Archieven

Delpher
Bouwarchief gemeente Haarlemmermeer
Noord-Hollands Archief

Literatuur

Gemeente Haarlemmermeer (2020). *Erfgoed omarmen en beleven. Erfgoedvisie gemeente Haarlemmermeer 2020-2030.*

Joustra, A./Meer-Historie (2024). *De voormalige Burgemeesterswoning, Kruisweg 883 Hoofddorp.*

Joustra, A. (2025) *De Burgemeesterswoning aan de Kruisweg.*

Beeldmateriaal

In de afbeeldingsbijschriften wordt de bron van de desbetreffende afbeelding vermeld. Alle overige afbeeldingen door Natasja Hogen.

Colofon

opdrachtgever: gemeente Haarlemmermeer
datum onderzoek: 15 oktober 2025 (exterieur), 30 april 2026 (interieur)
datum beschrijving: 18 juni 2026
opgesteld door: dr. ing. Natasja Hogen

Tot het hierboven omschreven monument behoort al hetgeen door bestemming of anderszins rechtens onroerend is.